

Pestprotocol

2018 - 2019

Eben-Haëzerschool
Hollandscheveld

Pestprotocol Eben-Haëzerschool

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Ook hierin geldt de Bijbelse opdracht om God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf.

Doel van dit pestprotocol:

- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door gedragsverwachtingen zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze verwachtingen.
- Door te letten op veiligheid en verantwoordelijkheid en door respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Definitie van pesten:

Pesten is een vorm van geweld, waarbij één kind of meerdere kinderen, die zich niet of nauwelijks kunnen verdedigen, laf of gemeen getreiterd worden door een kind of groep kinderen.

Verschijningsvormen van pesten kunnen o.a. zijn:

- Verbaal pesten: uitschelden, kwaad spreken, vals beschuldigen, roddelen of smoezen over iemand.
- Fysiek pestgedrag: iemand slaan of schoppen, een duw geven, knijpen, prikken intimideren, in woord en gebaar.
- Isolatie: willens en wetens een kind telkens buiten de groep laten waarmee gespeeld of gewerkt wordt, niet reageren als iemand contact zoekt.
- Stelen of vernielen van eigendommen van het gepeste kind.
- Digitaal pesten (of cyberpesten); achter de computer of met een mobiele telefoon in de hand is een kind niet in de directe omgeving van zijn/haar slachtoffer waardoor de grenzen van goed sociaal gedrag veel makkelijker overschreden worden.

Voorwaarden voor de uitvoering van dit pestprotocol:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wat doen wij op de Eben-Haëzerschool aan pestpreventie?

- Er wordt op school dagelijks gewerkt aan een positief schoolklimaat met behulp van Positive Behavior Support (later PBS genoemd). Gedragsverwachtingen worden door middel van lessen aan de leerlingen kenbaar gemaakt.
- Er wordt gebruik gemaakt van de pestpreventiemethode van PBS (Pestpreventie met Positive Behavior Support; Rob Horner, Scott Ross en Brianna Stiller)
- Er wordt gewerkt aan groepsvorming.
- We brengen het sociaal emotioneel functioneren van kinderen van gr. 1 t/m 8 systematisch in beeld d.m.v. Zien! De afname hiervan wordt aangegeven op de toetskalender. N.a.v. deze ingevulde observatielijst wordt, waar nodig, een (groeps)plan ingezet. Deze plannen worden gemaakt in ons leerlingvolgsysteem Parnassys.

Belangrijke stelregel m.b.t. pesten:

Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en overleg voeren met de ouders.

De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Regels op de Eben-Haëzerschool die gelden in alle groepen:

Ruimte	Basiswaarde 1	Basiswaarde 2	Basiswaarde 3
	Respect	Veiligheid	Verantwoordelijkheid
Schoolbreed	In de school en op het plein, voor iedereen zul je aardig zijn.	Vraag om hulp als dat nodig is. Zorg voor elkaar.	Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag.
Schoolplein	Je bent niet alleen, dus je houdt rekening met de anderen om je heen.	Houd je handen, voeten en voorwerpen bij jezelf.	Houd je aan de regels van het spel. Als het kan, speelt iedereen mee.
Fietsenstalling	Zit alleen aan je eigen fiets.	Loop met je fiets aan de hand over het schoolplein. Speel buiten de fietsenstalling.	Zet je fiets netjes neer.
Gangen en hal	Praat rustig en netjes met elkaar.	Loop rustig en stil.	Loop naar je doel.
Werkplekken gang en hal	Werk samen aan je opdracht. Gebruik je fluisterstem.	Gebruik materiaal waarvoor het bedoeld is.	Blijf bij je eigen werk.
Toiletten	Laat anderen op de wc met rust.	Wees stil en rustig in de wc.	Houd de wc netjes.
Gymlokaal/ kleedruimte	Doe wat de juf of meester van je vraagt Loop op de stoep	Gebruik materialen waarvoor ze bedoeld zijn Loop 2-aan-2 in de rij.	Gedraag je rustig Je bent niet alleen, dus je houdt rekening met de anderen om je heen.
Speellokaal	Doe wat de juf zegt.	Laat de spullen op hun plek.	Praat op 'gewone' toon.
Voetbalveld	Speel samen.	Speel veilig voetbal.	Houd je aan de afgesproken regels.

De lessen in gedragsverwachtingen die hierboven zijn beschreven worden jaarlijks volgens rooster gegeven en indien nodig herhaald.

1. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
2. Word je gepest, praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden
3. Nieuwe leerlingen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.

Deze regels gelden op school en daarbuiten.

Pestprotocol Eben-Haëzerschool 2018 - 2019

De stappen die gezet worden als er gepest wordt

In dit 5 sporenbeleid (gepeste, pester, meelopers, leerkrachten en ouders) gaan we uit van de stop, loop, praat strategie, de pestpreventiemethode van PBS.

1. Gepeste leerling(en)

De leerlingen van de Eben-Haëzerschool hebben in het kader van pestpreventie met PBS drie stappen geleerd als reactie op pestgedrag; 'stop', 'loop door' en 'praat'. Deze stappen zal de leerling moeten uitvoeren wanneer hij zich geplaagd of gepest voelt.

2. Pester

Deze leerling kent de stop, loop en praat strategie en zal hier op moeten reageren door te stoppen met zijn gedrag.

3. Leerkracht

- Deze bekrachtigt altijd wanneer de 'stop', 'loop', 'praat' strategie gebruikt wordt.
- Deze beloont de leerling voor het komen melden van pestgedrag.
- De leerkracht let op de veiligheid van de leerling.
- De leerkracht zal aan de gepeste leerling vragen of er 'stop' is gezegd, er toen weggelopen is van de situatie en als laatste naar de leerkracht is gegaan.
- De leerkracht vraagt aan de pester of de leerling stop heeft gezegd en vraagt naar de reactie van de pester hierop (Horner, Ross, & Stiller, 2013).

4. Omstanders

Aan leerlingen wordt ook geleerd dat zij als omstanders ook de 'stop', 'loop' en 'praat' strategie moeten toepassen, zodat zij geen rol spelen in het voortbestaan van pestgedrag.

5. Ouders

De ouders van de leerlingen moeten ook op de hoogte zijn van 'stop', 'praat' en 'loop' strategie zodat zij op dezelfde manier kunnen reageren als de leerkrachten en er een eenduidige aanpak van pesten komt.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester in overleg met de ouders, en indien nodig met externe deskundigen.

Vervolg:

Dit vervolg treedt in werking wanneer de hierboven beschreven vier stappen zijn ondernomen, maar geen positief resultaat hebben opgeleverd voor de gepeste en het pesten toch blijft doorgaan.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in.

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester blijft doorgaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag':

Fase 1

Eén of meerdere pauzes binnen blijven.

Nablijven tot alle kinderen vertrokken zijn.

Een schriftelijke opdracht, zoals een stelopdracht, over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem.

Door gesprek: bewustwording van wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt.

Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Fase 2

Een vervolggesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen.

De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet'map en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals de Schoolbegeleidingsdienst.

Fase 4:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (voor dit protocol verwijzen wij u naar de schoolgids).

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten worden).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor het gepeste kind.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten het gepeste kind heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan de regel; straffen als het kind wel pest-belonen (schouderklopje) als het kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersten, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?*

- Zoeken van een vrije tijdsbesteding, waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

*Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden geduwd.
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- A) Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind.
- B) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- C) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- D) Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- E) Stimuleer uw kind tot het leggen van contacten met andere kinderen.
- F) Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- A) Neem het probleem van uw kind serieus.
- B) Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- C) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- D) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- E) Besteed extra aandacht aan uw kind.
- F) Stimuleer uw kind tot het leggen van contacten met andere kinderen.
- G) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- H) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders:

- A) Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- B) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- C) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- D) Geef zelf het goede voorbeeld.
- E) Leer uw kind voor anderen op te komen.
- F) Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Als school, leerlingen en ouders willen we werken aan een positief schoolklimaat zodat alle leerlingen zich veilig voelen op school en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Actieplan borging en herzien pestprotocol:

Het pestprotocol moet een protocol zijn dat actief ingezet wordt. Dit door:

- ✓ Jaarlijks het pestprotocol door te nemen en waar nodig te herzien.
- ✓ Aan het begin van het schooljaar het pestprotocol tijdens een vergadering onder de aandacht te brengen.
- ✓ De pestpreventie van PBS op te nemen in het PBS-rooster, waardoor de stappen van de strategie regelmatig geoefend worden en bekend blijven bij leerkrachten en leerlingen.
- ✓ Aan het begin van het schooljaar op de informatieavond van de groepen aan ouders uitleg te geven over deze strategie.
- ✓ Ouders op die momenten, middels de schoolflits, ook weer op de hoogte brengen van de 'stop', 'loop' en 'praat' strategie.
- ✓ De pleinwachtouders jaarlijks instructie te geven over de stop, loop, praat strategie middels een brief en door toelichting op deze brief.
- ✓ Nieuwe leerkrachten informeren over het pestprotocol, de lessen PBS en pestpreventie.

Op onze school is juf Van Oordt de coördinator sociale veiligheid en zal zij zorgdragen voor bovenstaande punten. In voorkomende situaties zal zij in overleg gaan met juf Brakke en juf Ruitenberg (vanuit het PBS-team).

Als school, leerlingen en ouders willen wij werken aan een positief schoolklimaat zodat alle leerlingen zich veilig voelen op school en zich optimaal kunnen ontwikkelen.